

MINISTERSTWO
Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

Warszawa, dn 24 października 2019 r.

Podsekretarz Stanu
Marcin Zieleniecki

DSZ.II.052.9.2019.ND

Pan
Adam Abramowicz
Rzecznik Małych
i Średnich Przedsiębiorców
ul. Wilcza 46
00- 679 Warszawa

W odpowiedzi na wystąpienie z dnia 4 października br. dotyczące interpretacji prawnej sporządzonej przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w dniu 2 lipca br., w której, na wniosek Rzecznika Małych i Średnich Przedsiębiorców, dokonano objaśnienia zasad objęcia obywateli państw nieunijnych przepisami rozporządzeń o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego, w oparciu o art. 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 1231/2010 z dnia 24 listopada 2010 r. rozszerzającego rozporządzenie (WE) nr 883/2004 i rozporządzenie (WE) nr 987/2009 na obywateli państw trzecich, uprzejmie proszę o przyjęcie następującego stanowiska.

Na wstępie należy wyraźnie podkreślić, iż w sporządzonej przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej interpretacji z dnia 2 lipca br. nie znalazło się przywołane w piśmie Rzecznika twierdzenie, iż „dla spełnienia wymogu legalnego zamieszkania w rozumieniu art.1 rozporządzenia nie ma znaczenia ani długość obecności obywatela państwa trzeciego w Rzeczypospolitej Polskiej (lub w innym państwie członkowskim), ani fakt, że obywatel ten zachowuje zwykły ośrodek swych interesów życiowych w państwie trzecim”.

W powołanej interpretacji Ministerstwo w sposób obszerny przedstawiło problematykę związaną z ustalaniem tzw. *legalności zamieszkania* obywateli państw trzecich na terytorium RP oraz przebieg konsultacji przeprowadzonych w latach 2017 - 2018 pomiędzy Ministerstwem, Zakładem Ubezpieczeń Społecznych oraz innymi właściwymi organami. Przywołano również uzgodnienia zawarte w wytycznych Prezesa ZUS z dnia 30 kwietnia 2018 r., przekazane następnie oddziałom ZUS do stosowania (mają zastosowanie od dnia 2 maja 2018 r.). Co istotne, potwierdzono w niej odejście, na podstawie przedmiotowych wytycznych, od ustalania ośrodka interesów życiowych w oparciu o art. 11 rozporządzenia nr 987/2009, podkreślając przy tym, iż niektóre z ustalonych elementów ocennych odpowiadają kryteriom z art. 11.

W powołanej interpretacji wskazano, iż w ocenie Ministerstwa rozstrzygnięcie podjęte przez Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej w sprawie C-477/17 *Balandin* nie stoi w sprzeczności z podejściem wypracowanym przez resort rodziny wspólnie z Zakładem Ubezpieczeń Społecznych w 2018 r. i realizowanym w oparciu o ww. wytyczne Prezesa ZUS.

Tym samym, interpretacja Ministerstwa z dnia 2 lipca br. w sprawie stosowania art. 1 rozporządzenia nr 1231/2010, do której odwołuje się Rzecznik, nie oznacza liberalizacji praktyki stosowanej przez ZUS na podstawie przedmiotowych wytycznych. Stanowi ona wyłącznie podsumowanie zagadnienia ustalania *legalności zamieszkania* obywateli państw trzecich na terytorium RP, prezentację założeń procedury przyjętej przez ZUS w następstwie wspólnych ustaleń, jak również potwierdzenie jej prawidłowości w kontekście orzeczenia TSUE w sprawie C- 477/17 *Balandin*.

Należy zatem wyraźnie podkreślić (wskazuje na to również interpretacja) iż, zgodnie z przyjętymi ustaleniami, dwa bezwzględnie obowiązujące warunki do uznania legalnego zamieszkania obywatela państwa trzeciego na terytorium RP, w rozumieniu art. 1 rozporządzenia nr 1231/2010, to **legitymowanie się przez cudzoziemca jednym z tytułów pobytowych wskazanych w wytycznych Prezesa ZUS z dnia 30 kwietnia 2018 r., (poszerzonych w marcu br. o dodatkowy tytuł w związku z uprawnieniami wynikającymi z Karty Polaka) oraz posiadanie przez cudzoziemca certyfikatu rezydencji podatkowej.**

Na zakończenie należy podkreślić, iż nie ma uzasadnienia, aby uznać, iż praktyka niemieckich i czeskich instytucji stanowi wzór dla instytucji polskich. Jak wskazano w treści interpretacji, instytucje zabezpieczenia społecznego muszą zapewnić sobie odpowiednie instrumentarium umożliwiające im dokonywanie weryfikacji stanów faktycznych, wychodząc naprzeciw zasadzie lojalnej współpracy pomiędzy instytucjami państw członkowskich oraz obowiązкови zwalczania błędów i nadużyć w obszarze koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego.

N. Daknemir

DYREKTOR
Departamentu Koordynacji
Systemów Zabezpieczenia Społecznego

Robert Wójcik
Robert Wójcik

SEKRETARZ STANU
Marcin Zieleniecki
Marcin Zieleniecki